

Prostor aneb Pohyb v kruhu

Byl to vlastně docela dobřej čas. I když – určitě mi tehdy něco vadilo, něco mě štvalo. Já bez nějakýho konfliktu asi neumím existovat (teď už možná umím, ale jediná cesta, kterou k tomu dokážu dojít, je rezignace – a to určitě není ta správná). Na to špatný skoro vždycky rychle zapomenou. Jak říkal hrdina nějaký knížky – myslím, že to byl Danny Smiřický: vždycky se trápím a mám dojem, že tohle je mizerná doba, ale sotva se změní v minulost, začne se mi stýskat a hned bych to vrátil. No jo, tak nějak to bude.

Chodil jsem do školy, sem tam s někým do hospody, když byly peníze a když měl někdo zájem, a jednou jsem taky byl s mediky z Petřina kruhu. Připadali mi jako ufoňi, prostě jinej svět. Zdálo se mi, že se zhlídli v těch doktorech z filmů a seriálů, co jsou pořád v TV. Takovej doktor je cynik, ale v srdci citlivka – a oni si přesně na tohle hráli. Byli strašně chápaví, empatie z nich přímo kapala (teda spíš nějaká pseudo-empatie), sem tam utrousili nějakej černej vtíp, nejlíp o pitevně, prostě to měli nastudovaný jako roli. I ty vtípný historky měli odjinud než ze svýho života. Museli si myslet, že jsem nějakej suchar, protože jsem se vůbec nesmál. Vlastně jsem se nesmál skoro nikde, natož s nima a jejich ubohejm „příhodám“. Ale P# je všechny žrala tím víc, čím víc mně lezli na nervy. Asi o nic nešlo, byla nejspíš okouzlená tím novým prostředím, novými lidma, vědou, kterou vždycky chtěla dělat. A já seděl a čuměl a měli mě za blba. Umím pochopit asi všechno a všechny na světě, ale bohužel výhradně zpětně – chápání v reálným čase mi dělá dost velký potíže. Nejsem počítač.

Byli jsme jednou na nějaký chalupě kdesi u Český Lípy, ve zřícenině, kde byl 100 let starej prach, zima jak v Rusku a stejnej bordel. Idyla jak v nějakým squatu – ten dům se snad ani nezamykal. Měla to být nějaká kolektivní a hromadná oslava narozenin. Lidí tlachali o pitvách a anatomii, biochemii a fyziologii a já moc neměl co říct. Možná jsem jim nic říkat nechtěl. Baval jsem se se Slávkou, Slovenkou, která tu medinu tak nežrala (taky jí tuším pak vyhodili). A žárlil jsem na všechny, se kterými si P# měla najednou tolik co povídat... A hrál jsem a psal. A bylo mi smutno, že mi někdo změnil vstupní kód a že mi někdo vzal všechna kouzla. Byl jsem prostě depresivní maniak, jenže jsem si dával pozor, aby to nikdo, nebo aspoň skoro nikdo, nepoznal. Poznali to samozřejmě všichni, teda kromě těch, co si mysleli, že jsem jen obyčejnej pitomec.

Hazardéři

**Za oknem padá sníh
Černí ptáci ve větvích
V půjčeném bytě z půjčených šálků
Zapijem' spolu svou poslední válku
a chvíli nebudem' říkat nic
Jen chvíli...**

**Karafiát a tma
Z rovnic další neznámá
Hledáme ve všem chybičky v kráse
V tikotu hodin po nocích zdá se
že stárnem' a bydlíme v přízemí
všech chvílí**

**Kdo nám zkazil všechna kouzla?
Kdo nám změnil vstupní kód?
Neumíme plavat
a ta řeka nemá brod**

**Chybíš mi když jsem sám
a když jsme spolu utíkám
děláš že nevíš o co tu kráčí
že jsme dva věční hazardní hráči
s láskou a uplácíme vlastní strach
už dávno...**

**Udělej nad tím kříž
Víc se stejně nedovíš
Najednou nevíš o co se hádat
Mlčení zbrání, citů i nálad
A chvíli nebudem' říkat nic
Je chvíli...**

Jo, byli jsme hazardéři. Ale kdo není? Nikdo nic předem neví. Ani já jsem při psaní týchle písničky nevěděl, že bude titulem naší první kazety. S Martinem. Přišel už opravdu čas něco nahrát, a tak vznikla hodinová kazeta s názvem „Karafiát & tma“. Album – jenže to zní, jako bych se vytahoval. A proč bych vlastně nemohl? Jo, bylo to album a byla to dobrá nahrávka a taky po ní svýho času byla dost shánka, protože v obchodě se koupit nedala. Taky bych samozřejmě mohl říct, že v obchodě se nedala koupit proto, že o ní žádnéj obchod nestál... a byla by to pravda. Ale to mě tehdy moc netrápilo. A teď je mi to jedno už úplně. Zase jsme poslali písničky do rádia a zase jsme vyhrávali v hlasování postup do dalšího kola. Zajímavý bylo, že teď už jsme (nebo aspoň já, nevím jak Martin) nikomu neříkali, že zrovna tehdy a tehdy mají poslouchat hlasovat. A přesto to šlo. No a zas jsme měli pořad v rádiu, tentokrát celou hodinu!

Pořad v rozhlase není žádná legrace, je třeba se připravit, všechno promyslet, nebýt nemocný nebo „jen“ nastydlý, nepřijít pozdě... Ale Michal už to znal a Martin se rád nechal poučit. Pro něj to byla premiéra, Michal měl za sebou už jeden pořad, takže byl ostrílený „mazák“; o jeden pořad víc, to v tomto případě znamenalo náskok několika délek, jak se říká. Ale Michal nechtěl jen zopakovat minulé, byl s jiným spoluhráčem. Chtěl dál.

Chtěl jsem něco novýho, co se moc často nedělá. Chtěl jsem v tom rádiu hrát živě, ne pouštět nějaký nahrávky, který navíc – co si budeme povídat – nebyly žádná technická špička. Chvíli se na mě koukali jako na blázná, ale pak na to kejvli. Už mě znali, snad věděli, že to snad nebude moc velkej

průser. Ti chlapíci z rádia měli odvalu. My taky. A tak jsme zkoušeli jako o život, protože pořad byl od osmi večer, rádio poslouchá hromada lidí a uříznout si ostudu jsme nechtěli.

Přišli jsme do rádia docela brzo, aby se vytemperovaly kytary, dost dobře jsme nemohli ladit v živém vstupu – to by byla dost velká *postmoderna* a hlavně o to nikdo nestál. Ani my ne. Takže jsme naladili, trochu zkoušeli ještě v jiném studiu, kam nás pustili, domlouvali si nějaký znamení, neverbální komunikaci a pak... jsme šli na věc. Trému jsem měl úplně maximální. Redaktor, co měl hlas jak prodavač biblí, se nás ptal na různé věci, takový ty tlachy – kde hrajeme, kdo to píše, co děláme za školy a tak. Ale hráli jsme živě v rádiu! To je i teď skoro zázrak, skoro vůbec se to nedělá. Hromada lidí hraje z playbacku i na koncertech. Vlastně... pár let potom začalo Country Radio vysílat pořad jménem „Živák“ – lidi hrajou a mluví živě ve studiu. Nerad bych si to bral za zásluhu, ale taky je fakt, že tehdy ten pořad ještě nebyl. Takže jsme byli první.

Představoval jsem si lidi, který poslouchali, známý i neznámý. A hrál se zavřenýma očima, abych se soustředil a abych aspoň v duchu viděl nějakého posluchače. Možná spíš posluchačku, vždyť nás vždycky poslouchaly hlavně ženský (některý mi taky říkaly, že mám fajn hlas, i když mně to nikdy nepřipadalo). Musel jsem při tom hudebním výkonu vypadat asi úplně blbě – ještě že rádio není TV. Když jsme vyšli ven, byli jsme úplně grogy – jasně, že jsme se báli a bylo to docela vypětí. Udělali jsme jen jednu chybu asi ve dvanácti písničkách. Ale stejně jsme se cítili skvěle. Dali jsme věci do auta, jeli domů a cestou se domlouvali, že další den zajdeme na pivo a na kus řeči. Byli jsme zase na té cestě. A cesta vypadala dobře.

Ano, vypadalo to všechno dobře, jak už to tak bývá (než to něco jiného zase zkazí). Přátelé, pokud nějaké měli, oběma chlapcům uznale – symbolicky a někteří i doslova – klepali na rameno, jak jsou dobří. Michal i Martin se nacházeli na začátku něčeho velkého. Takové začátky však často mají jeden háček – jako začátky jen vypadají, ale ve skutečnosti jsou to začátky konců. Jak to bylo teď a tady...?

Pak jsem začal psát diplomku o povídkový tvorbě člověka, kterej po roce 1968 utekl do Švýcarska a celou dobu měl pocit – aspoň ty povídky tak vypadaly – že si vybral špatnou zemi, jen to nechtěl tak rychle vzdát. Jmenoval se, vlastně jmenuje se, Jaroslav Vejvoda. Diplomku jsem psal na počítači, a tak jsem se s tím chytrým strojem musel trochu seznámit. Šlo to – navzdory tomu, co si mysleli medicí, jsem nebyl až tak beznadějný případ. Chodil jsem k P# do bytu místo školy a psal jsem třeba celý den, nebo četl, hledal, přemýšlel. P# byla od rána do večera ve škole. Najednou jsem měl dopsáno a měl jsem pocit, že líp to už nikdy neudělám. Tehdy jsem měl ten pocit, pak už jsem to nikdy nečetl. Proč taky? Stejně to určitě nebyla žádná sláva. Nic nového jsem neobjevil. Asi o to ani nešlo. Kdo by psal diplomku, kdyby to nebylo povinný?

Pak jsem potřeboval práci vytisknout a s tím jsem se obrátil na P#2, počítačového gura, protože Petra měla jen jehličkovou tiskárnu a to nebylo ono. Byl s tím problém, protože měl jinou verzi Windows, jiný písma a tak. Nakonec to dal dohromady. Sláva! Málem jsem při tom jeho laborování umřel, protože už jsem se viděl, jak to píšu znova. V té době jsem byl rád, když jsem počítač uměl zapnout a pak psát. Až časem se tohle změnilo. Dobře to dopadlo... Dal jsem to svázat a odnesl to do školy. V podstatě jsem utrpěl lehčí šok. Moje práce měla asi 120 stran a odevzdávaly se 2 výtisky. Předem mnou stála holka z nějakýho toho uhozenýho oboru jako „pedagogika – výchovné poradenství“ (dodnes nechápu, kde takovej člověk může pracovat a co tam dělá...) a ona měla jednu práci tlustší než moje obě dohromady. V titulu stálo „Větrání ve školních prostorách v závislosti na ročním období, počasí a aktuální emisní situaci“. Jak jsem se později dozvěděl, ta holka měla v týhle kravině 120 stránek příloh. Říkal jsem si, že vysokou může mít skoro každá, zvlášť když může ten dotyčnej napsat takový veledílo. Chtělo to trpělivost a práce to byla určitě veliká. Ale já bych nedokázal psát něco, o čem je předem jasný, že je to zbytečný. No a jak to tak chodí, dotyčná pedagožka za to dostala nějaký stýpko a vyšlo to knižně jako fakultní tisk. Rád bych viděl někoho, kdo to dobrovolně četl.

Měl jsem taky poslední praxi, tentokrát na střední škole, na gymplu, kam jsem chodil. Znal jsem všechny, učitelé se nezměnili. Tu praxi mi vedl náš dějepisář Hanzlík a já mu asi 100× chtěl říct, že na tu školu jsem šel taky kvůli němu, že jsem to žral, jak učil. A chtěl jsem se ho zeptat, jestli se mu po škole taky tak nechtělo učit jako mně. Ale neudělal jsem to. Navíc mi někdo řekl, že šel učit za trest, měl nějakouj politickej průšvih (jakej taky jinej v tý době?) a už nesměl pracovat v ústavu dějin akademie věd. Po roce 1989 u toho zůstal, je tam pořád. A kromě toho lektoruje knihy, vede dramatickej soubor a dělá jen to, co dělat chce. Kdysi to byl Pavlův třídní. Ještě pořád jsem nechtěl učit, ale po tý praxi se mi to nějak rozleželo. Jo, půjdu. Jo, chci bejt jako Hanzlík. Chci to mít na háku. A tak dále.

Učil jsem děják a Hanzlík seděl vzadu a četl si noviny. Měl jsem několik hodin a studenti mě poslouchali, fakt. Byl jsem z toho dost překvapenej, protože jsem měl dojem, že mi to vůbec nejde. Snažil jsem se nedělat nic, co jsem nesnášel jako student – nečetl jsem monotónním hlasem látku, nesesedl jsem za stolem, ale coural po třídě... Tohle nebyla základka, kde se dětem dá navykládat cokoli. Tady se mohl kdokoli z těch studentů zvednout a říct, že ta a ta věc je jinak a že kecám. Nebyli to žádní pitomci, nakonec – byl to přece prestižní gympl, jak se poslední dobou říkalo. Trému jsem měl skoro stejnou jako při hraní v rádiu, ale tady se na mě lidi i dívali, v tom to bylo horší. Moje výhoda ale byla, že jsem s trémou uměl trochu zacházet – takže to asi nepoznali. Když mi po jedny hodině celá třída zatleskala, málem mě to dojalo. Teda dojalo mě to opravdu, ale přece tam před nima nebudu brečet, ne...?

Michal poctivě absolvoval poslední praxi, přihlásil se na státní zkoušku z pedagogiky a psychologie. Byla zima, Petra pořád ve škole, a tak se Michal mohl dobře připravit, i když měl dojem, že v praxi to je úplně jiné, než jak to vypadá na stránkách pedagogických knih. Zkoušku složil na výbornou a připadalo mu to jako omyl, vždyť tam vlastně toho tolik ani neřekl...

Přišlo jaro, poslední mý studentský. Přihlásil jsem se na státnice z dějáku i češtiny a mezi oběma termínama jsem měl jen tejdén, do toho ještě obhajobu diplomky. Ostatní se hlásili na jednu zkoušku v červnu a druhou v září, ale já to chtěl mít za jedny nervy a hlavně co nejdřív za sebou. Šel jsem do toho. Učil jsem se jak blázen, vypadnout rychle ze školy, která mě štve, která mě nebaví, to byla ta nejlepší motivace. Učil jsem se obojí dohromady, střídavě. S češtinou mi docela pomáhala Šárka, ta bydlela na koleji, dělala češtinu a ruštinu a pak měla slíbený místo v Moskvě na ambasádě. To je místo, kam bych nikdy nešel (taky by mě tam nevzali, protože jsem všechno možný, ale dlouhonohá štíhlá mladá holka, to ne), ale ona se chtěla trhnout od svý buranský rodiny a vydělat si na byt v Praze, což by jako učitelka určitě nezvládla. Kvůli učení se Šárkou jsem se naučil i nějaký těsnopisný klikyháky, který ona používala ve svejch zápiscích. Šlo nám to docela od ruky. Někdy odpoledne za mnou přišla P#, šli jsme dolů k lesíku a tam se oba učili. Moc jsme toho nenakecali. Aspoň jsme se nehádali, to bylo taky dobrý. Nastala nějaká doba hájení, nastal pohyb v bezpečným kruhu. Bylo jaro a pozvolna se měnilo v léto. Skoro pořád bylo hezky a svět byl docela přátelskej.

Taky jsem si začal shánět místo, jenže to nebyla moc sranda, protože na školách sice měli volný místa, ale chtěli někoho s praxí. Tu jsem neměl. Jak jsem jí mohl mít? A taky jsem měl dlouhý vlasy a jeden úplně holohlavej ředitel mi řek, že mě okamžitě přijme, když se ostříhám. Nějak jsem nemohl pochopit, jak souvisí vlasy s tím, jakej člověk je. Prostě buzeroval od první minuty, co jsme se viděli, a tohle se nikdy nezlepší, spíš se to sune k tomu horšímu. Poslal jsem ho do prdele. Doslova, a tak mohl mít aspoň radost, že mě správně odhadl, že jsem hulvát a primitiv. A já – hulvát a primitiv – jsem měl hroznou radost, protože kdo klidně pošle ředitele čehokoli do hajzlu? Já jo. Jenže tím se samozřejmě otázka mýho budoucího zaměstnání nevyřešila, to jsem taky věděl. Chtěl jsem zkusit jít učit, když už jsem to studoval. Nechtěl jsem mít vysokou jen proto, abych jí měl, i když takovejch lidí vždycky bylo, je a bude dost.

Máma mi donesla Večerní Prahu, kde byl inzerát na místo na obchodní akademii. Šel jsem tam, líbila se mi ta budova, bylo to blízko, ředitelka byla příjemná, vlasy jí nevadily (asi že nezáviděla jako ten plešoun) a když jsem jí řekl, že ještě nemám státnice, pravila, že je určitě udělám a že mě bere. Bylo to tam jiný, lepší, příjemný, domácí. Byl jsem zaměstnanej. Když jsem šel domů, vzpomněl jsem si na holandskou holku Kike, která mi na poslední večeři, když byli Holanďani v Praze a když jsme byli v hospodě nedaleko mýho novýho zaměstnavatele, upletla cop a já se pak s každým

tím Holand'anem, který nikdy nic podobného neviděli, sázel, že vypiju pivo na ex, když mi ho koupí. Vždycky jsem vyhrál. A pak mi bylo cestou domů blbě. Dobře mi tak.

P#2 s Blankou mi na Petříně, kam jsme šli fotit, několika oklikama řekli, že budou mít svatbu a dítě. A jestli bych jim na tý svatbě nefotil. Dokonce to kvůli mně odložili asi o 3 dny, aby se mi to nekrylo se státnicema. Byl jsem překvapenější, protože spolu sice žili už docela dlouho, ale byli z nás koneckonců první, kdo si to nechal napsat do občanky a který se chystali stát se rodičema. Byli jsme dospělí. Tedy oni byli. Já nebudu nikdy.

První jsem měl státnici z dějepisu. Byla až v půl pátý odpoledne, což byla hrůza, protože jsem samozřejmě noc před tím nespal a den byl k nepřežití dlouhý, neměl jsem co dělat, byl jsem z toho unavený a čas se děsně loudal. Byl jsem ten den poslední. Když mi konečně zadali otázku, měl jsem pocit, že jsem tam omylem. Pořád jsem kecal o moru, vyjmenovával jeho druhy a vůbec jsem si nemohl vzpomenout na nic jiného k otázce, která se jmenovala *Krise pozdního feudalismu*. Ještě jsem našel v paměti nějaké kecy o zmatcích v církvi, o papežským schizmatu a tak... a poprvé a naposled litoval, že jsem nechodil na přednášky. Třeba bych si toho pamatoval víc. Ale učil jsem se poctivě, tak to asi přednáškama nebylo. Pak mě přerušili a řekli, že to „nebudeme zdržovat“, že chci jít určitě domů a oni taky. Takže jsem si okamžitě začal myslet, že mě vyhodí a že to stejně budu dělat až v září jako ostatní. Vadila mi hlavně zbytečná práce s učením a taky zabíje čas toho pěkného jara... Jenže oni mi dali jedničku! Nevím dodneška, jak je to možný. To není zázrak, ale velké omyl. Možná se i tam přenesla moje legenda samostudujícího maniaka. Ale děják jsem nikdy moc neválel, aspoň ne tak jako moji spolužáci, který prováděli samostatný výzkumy a podobně. Já měl radši češtinu – historii sice taky, jenže ne tak, abych něco objevoval... Nějak jsem tomu úspěchu nemohl uvěřit, ani jsem to neslavil. Poststresovej syndrom nebo co. Vlastně máloco slavím.

Zbývalo zopakovat literaturu a jazyk. Bylo toho hodně a Michal už byl učením tak unavený, že jen tak listoval a sem tam něco přečetl. Mozek fungoval sotva napůl, byl unavený jednotvárnou a už víc než měsíc stejnou činností. Šárka byla neuvěřitelně nervózní, a tak ji Michal raději moc nevyhledával, protože na něj svou nervozitu přenášela jako nemoc. Několikrát na noc se Michal vzbudil a horečně hledal ve stohu papírů odpověď na něco, na co si v podivném stresovém polospánku nemohl vzpomenout. Našel, co hledal, zjistil, že to vlastně ví, a zase na chvíli zhasnul. Takto ubíhal celý poslední týden.

Po tejdnu jsem šel na češtinu. Už jsem byl docela v klidu, protože dvě státnice jsem měl a tu jednu bych udělal v září, kdyby to teď nevyšlo. Proběhlo to nějak zvláště, ani jsem si nějak nevšiml a bylo po zkoušce. První otázka byla *Česká básnická avantgarda 20. a 30. let* a já měl všechny ty Seiferty, Nezvaly a další docela načtený, takže to nebylo vůbec o nějakém učení. Druhou otázku jsem

měl z diplomky a tam už mě nedostali (asi mě taky ani dostat nechtěli). Kdybych to byl věděl, snad bych se neučil vůbec – jenže po bitvě je každé generál, že jo... No a pak nějaká gramatika, už ale nevím co. Tady bezpečně zafungovala moje legenda, dostal jsem za jedna a ještě se mi omlouvali, že to musí zkrátit, protože spěchají na nějakou další zkoušku. Nezdržoval jsem je, to je jasný. Byl jsem pan magistr, ale oslava se vlastně nekonala, protože jednak nebylo moc co slavit, jednak jsem neměl s kým a taky mě tyhle oslavy moc nebavily. Tiše jsme to „oslavili“ s P# u nich doma růžovým vínem a plánováním prázdnin. Báł jsem se, co bude. Měl jsem titul, měl jsem po škole, měl jsem práci a vůbec nic nevěděl. Nevěděl jsem, co všechno nevím. Radši jsem se ale tvářil, že vím všechno. P# mi koupila jako dárek CD, který jsem chtěl. To bylo celý, bylo po vejšce.

O prázdninách odjeli Michal s Petrou a Pavel Druhý s Blankou na chalupu Petřiných rodičů. Chodili do skal, fotografovali, večer seděli u ohně nebo jen tak u stolu a plánovali si všechno, co bude. Nemělo se z toho splnit skoro nic, jak už to tak chodí. Jeden večer šel Pavel naštipat dříví a po několika minutách volal, ať za ním jdou. Měl sekerou rozseknutou nohu na holeni, vypadalo to docela ošklivě. Nezranil se proto, že by předtím vypil pár skleniček whisky, opravdu to byla nešťastná náhoda. Chalupa stála docela na samotě, a tak Michal, i když by také určitě při policejní kontrole nadýchal nějaké to promile, vzal kamaráda do nemocnice v Broumově. Nemohl ji najít, ale nakonec to dobře dopadlo, Pavlovi sešili nohu, zjistili, že s kostí nic nemá, a řekli mu, že nemá chodit. Ale co na chalupě, když se nedá chodit a když je i na záchod kus cesty? Druhý den tedy Michal odvezl Pavla i Blanku jejich autem do Prahy a sám se vrátil na chalupu autobusem. Až do doby, než se museli vrátit do Prahy, měli s Petrou opravdu prima prázdniny. Chodili po okolí, jezdili na kole, koupali se a jedli pstruhy v hospodě na hrázi rybníka. Malé pivo stálo pět korun. Opravdové poslední prázdniny...

Pak jsme jeli do Prahy a byla moje promoce. Hrozný divadlo, nuda a otrava. Možná spíš „votrava“, to zní líp – teda hůř. Bylo to hrozný. Ani takový ty oznámení jsem nedal tisknout, přišlo mi to stejně blbý a trapný jako napsat si titul na tlačítko zvonku, aby všichni věděli, že mám nějakou školu. Koho by mělo vůbec zajímat, že jsem něco vystudoval? K čemu to komu je? Nechtěl jsem tam jít, ale museli jsme, jinak by nám prej nedali diplomy. Koupil jsem si nové boty a ty mě celou dobu dřely. Bylo vedro. P#2, kterému se už zahojila noha, fotil, tak nějak na oplátku za tu svatbu. Vyslechnul jsem děsnej projev plnej frází, sáhl na žezlo, řekl tu latinskou přísahu, dostal diplom v červený rouře a mohlo se jít domů. Naši byli dojatý. Jediná věc, co mě na tom těšila, bylo to, že to poslední vysvědčení, který jsem dostal, bylo to úplně nejlepší v mém životě, protože jsem měl poprvý samý jedničky. Ani v první třídě jsem kdysi dávno neměl jedničku, protože jsem přece neuměl psát... Ted' už jsem uměl nejen psát – a taky spoustu zbytečnějch hovadin, který ani nebylo kde použít. Ale byl jsem rád, že ty soudružky učitelky na základce neměly pravdu, že ze mě nikdy nic nebude (i když samotná VŠ z člověka neudělá nic, to jsem taky věděl). Dokázal jsem každopádně aspoň vystudovat vysokou, což některý z těch bab nezvládly za celej život. A měl jsem červenou rouru a ony neměly

žádnou. Ale to mi stačilo vědět, nepotřeboval jsem kolem toho nějaký divadlo s oznámením, oslavou pro 50 lidí (kde bych je taky sebral, že jo?) a kecama.

Nějakou oslavu v hospodě jsem kategoricky odmítal, a tak se šlo k nám domů. Moji kamarádi Pavel, Blanka a Martin seděli s našima, P#, bráchou a babičkama u jednoho stolu, bylo léto a generační problémy jako by zmizely. Ten den byl prostě mír. Všude a ve všech. Bylo to lepší než v hospodě. Pili jsme studený pivo a jedli to, co máma a babičky připravily. Kam se hrabe nějaká hospoda... Snad jen že by s tím máma neměla tolik práce. Jenže to mě samozřejmě tehdy ani nenapadlo.

Po promoci nastal podivný čas – Michal nevěděl, co má dělat. Petra byla ve Francii, Pavel s Blankou chystali svatbu, Martin odjel na jakýsi vandr... Počínaje prvním srpem byl Michal zaměstnán a neměl už prázdniny, nýbrž čerpal řádnou dovolenou. V podstatě se ovšem nic nezměnilo na tom, že měl volno.

Pavel a Blanka měli svatbu. Měl jsem s tím dost práce. Jednak jsem měl fotit celej obřad (Pavel mi půjčil Minoltu), jednak dělat taxíka. Snad nikdy jsem po Praze nenajezdil tolik, co ten den. Vozil jsem dorty, lidi, unášel nevěstu, rozvážel hosty... a pil limonádu. To mi nevadilo, řídil jsem rád. Jen jsem si moc nepřipadal jako host svatby, jako svatebčan, ale jako zaměstnanec. Jenže pro ty dva jsem byl zaměstnancem rád. Fotky se povedly. Všechno se povedlo.

Za nějakou dobu jsem vyrazil do Paříže, kde už P# asi tejden byla. Ta cesta byl dárek od našich k promoci, dali mi prachy, koupili lístek na autobus... Jel jsem sám, P# na mě měla čekat až tam a bydlet jsme měli u jejich rodičů. To byla jediná slabina tohoto tripu, trochu jsem se bál, vždycky jsem před nima byl jako svázaný. Jel jsem a autobus s francouzskou značkou řídil černocho, bylo to jako symbol daleké cesty. A cestou jsem se díval na všechny cedule podél dálnic, napřed německý a pak francouzský, poprvé jsem viděl, jak se ve Francii platí mýto a ta obrovská země byla najednou blízko. Byl jsem prvně ve Francii.

V Paříži přišlo a byla zima, ale byl to jediný déšť, kterej jsem tam viděl. Bylo 7 ráno, přijeli jsme moc brzo a já stál na naprosto neznámý ulici v neznámém městě, kde se mluvilo jazykem, kterej jsem neuměl. Zvláštní pocit. Kolem chodili popeláři v zelených kombinézách a jinak jsem tam byl sám. Z dálky bylo slyšet vlaky – pak mi P# řekla, že je tam nádraží, odkud jezdí rychlovlaky TGV. Domluvili jsme se s P#, že na ni počkám tam, kde vylezu z autobusu. Přišla asi za půl hodiny, musela projít celou tu ulici a v Paříži jsou jiný vzdálenosti – ulice klidně může mít několik kilometrů. Už jsem věděl, jaký to je, když v celým cizím městě znáte jediného člověka a toho zrovna potkáte. Náhdera.

Chodili jsme po Paříži, jezdili metrem a taky autem. Mají neuvěřitelný metro – spoustu tras a přestupní stanice má jen jeden perón a člověk musí sledovat, kam kterej vlak jede, něco jako u nás tramvaje. No a vagóny metra měly gumový kola jako autobusy, kovový vlakový kola jen vlak vedly, váha byla na gumách, který jezdily po takových minisilnicích podél kolejí. Nejsem realista, neumím moc dobře psát popis – a nebaví mě ho psát. Ale je to fakt zajímavý a metro nedělá skoro žádné hluk. Jestli to někoho zajímá, udělá nejlíp, když se tam pojede podívat. V tunelech a chodbách všech těch prastarejch i novejch stanic hráli různý kytaristi a harmonikáři a jeden chlápek tam měl i piáno na kolečkách. Paříž žila. Paříž je věčná.

Na Montmartru, když vystoupili z metra, se k Michalovi přitočil podivný snědý chlapík a vztáhl ruku na jeho fotobrašnu. Michal byl pozorný, takže muž zase zmizel. Na kapesní i „taškové“ zloděje byl a je od té doby obzvlášť alergický. Jednou jednoho takového zmlátil v Praze v tramvaji – a nebyl by to on, kdyby pak neměl několik dní strach, že zloději něco udělal, že mu ublížil. Žít s takovou povahou, to opravdu není jednoduché.

Viděl jsem hodně – památky, obchody, nový čtvrtě, Eiffelovku, prostě Paříž. Viděl jsem pekaře a dlouhý bagety, italský a řecký krámy a bufety, šedesátimetrovej regál s vínem v *hypermarché*, domy s pruhovanejma roletama, park na místě, kde dřív byla továrna Citroën... Jedli jsme ve studentský restauraci gyros a podávali ho praví Řekové. V obrovským obchodě na Champs Élysées jsem si koupil sluchátka. To město mělo zvláštní atmosféru, cítil jsem se tam dobře, i když jsem neuměl vůbec nic francouzsky a neznal to tam. Jsou města, kde to znám, a přesto se tam cítím blbě. Ale v Paříži to bylo jiný. Velký, ale přesto takový útulný... Ve starejch čtvrtích to přímo čpělo uměním, bohémou... Fotil jsem, ale tohle člověk stejně nevyfotí, zvlášť když to moc neumí a když nemá moc peněz pak na fotky... A já tehdy nebyl žádnéj mistr. Teď už je to snad lepší a taky bych teď fotil asi desetkrát víc... Ale napadá mě taky, jak to po sobě čtu, že nejen neumím psát popis, ale ani lyrickou reportáž nebo něco jí podobnýho bych nezvládl. Jsem drzoun – dost často se motám do věcí, který neumím a který mi nejdou; tahle knížka budiž toho důkazem. A všechny ty věci, který neumím, dělám hrozně rád, to je na tom asi to nejhorší.

Bylo vedro na padnutí, největší za poslední léta. Turisti i Pařížani se koupali v kašnách, aby je to vedro úplně nedostalo. Všichni byli v klidu. Bylo léto. Několikrát jsme taky byli u Atlantiku, ve Fécampu a v Etretatu. Bylo to úplně jiný moře, než jaký jsem znal. Už jsem věděl, proč se něčemu říká moře a něčemu oceán. Vzpomněl jsem si, jak jsem šumění Atlantiku slyšel tehdy v telefonu, když mi P# volala. K oceánu to je z Paříže přes 200 kilometrů a P# cestou spala. Já se tý země nemohl nabažit, byl jsem úplně perplex i z normálních vesnickejch domů, z mostu přes Seinu i z elektrárny, za katedrál a ruin hradů nebo klášterů...Petřin táta si vzal z práce volno a místo po dálnici jezdil po normálních silnicích, kde je toho tolik k vidění. Rodiče, byť jsem z toho měl obavy, byli fajn. Tak

uběhlo pár týdnů. Předposlední večer jsme šli fotit noční Paříž, ušli asi 15 kiláků a já pak doma zjistil, že jsem si blbě založil film a tudíž nemám jedinou fotku... Další večer jsme to zopakovali. Fotky mám. Musel jsem domů.

Ještě jsem si taky koupil nového walkmana v supermoderní čtvrti La Défense (snad se to tak píše...) a nafotil s P# sérii takových opravdu něžných černobílých aktů. Žádný porno, to mě nebaví. Ale ženský jsou pěkný, tak proč je nefotit? Pak jsem ty fotky někde ukazoval (měl jsem to od P# dovolený) a ptali se mě, kde a jak jsem to fotil. Když jsem odpověděl, že je to dělaný v Paříži v jednom bytě v centru, vypadal jsem jako děsnej profík. Fakt je, že se mi ty fotky líbí pořád a určitě to není tím, že jsou focený v Paříži, to se na nich stejně nepozná. Když někdo dobře vypadá, je těžký zkazit fotku...

7000 vzdušných čar

Za deštěm svět jako za mříží
Jako mrtvé město pod vodou
Duhu z neónů si prohlížím
a tiché stíny přes ní jdou

Několik slov k tobě posílám
jenže vítr nemá jízdní řád
Město jak klec a v tý kleci sám
myslím na to jak mám rád

Nejhůř
Až bude nejhůř
nakreslím
sedm tisíc vzdušných čar

Za deštěm svět jako za mříží
Jako mrtvé město pod vodou
Přemýšlím jak je v Paříži
A lodě plují Vltavou...

Vrátil jsem se do Prahy a P# ještě byla ve Francii. Jeli do Normandie. Cestou zpátky jsem se z autobusu díval na hvězdy, poslouchal nového walkmana a měl dojem, že teď mi začal ten pravej život, práce, cesty a tak. Jenže ten můj pobyt v Paříži znamenal pro P# a její vztah ke mně nějaký zlom. Poznal jsem to až zpětně, tohle nikdo nemůže poznat hned. P# zjistila, že mě už nepotřebuje. Sama sobě a tím i nám poskytla nějaký čas, aby se to všechno mohlo ukázat. A ukázalo.

Nad Francií svítil měsíc

Moře umí dokonale z modrý vlny plést
Země spala unavená od dalekých cest
Nad Francií svítil měsíc
a já ti v duchu psal
že nám z lásky zbývá jenom
opuštěný sál...

Léto dělá dlouhý kroky
Delší každým dnem
Než mu podzim neudělá tečku za jménem
Nad Francií svítil měsíc
a tiše se mi smál
On ví jak to všechno skončí
když vidí líp a dál...

Ty nálady znám
Přes koleno lámu další den
Tohle dávno znám
Jsme jak němý filmy bez písmen...
... a na ně nejde sáhnout

Jestli ještě znáš můj jméno nebo jsem jen On
Pochyby mi zapečetil na kostele zvon
Nad Francií svítil měsíc
A zvon dlouze zněl
Stejně dlouze já se loučil
s tváří co jsem měl...

Fragment tohoto textu Michala napadl cestou zpátky domů kdesi na dálničním parkovišti, ale pak na něj na nějakou dobu pozapomněl. Ta doba trvala asi 6 nebo 7 let, ale pak zažil jakési „deja vu“ cestou do Španělska. A to už nemohl zapomenout znovu – text dopsal a zhudebnil. Tato píseň tedy vznikla ve Francii a ve Španělsku v rozmezí 7 let. Zvláštní.

Poslední sprnovej tejden jsem nastoupil do práce. První den jsem tam přišel, měl jsem děsnou rýmu a bylo mi blbě. Hned mě poslali zkoušet k reparátům, ale já měl strach, že něco zkazím, tak jsem se jedinej z té komise na nic neptal. Jen jsem koukal a smrkal. Kolegové si museli myslet, že jsem pitomec, když nemluví. Ale možná si taky vzpomněli na svůj první den v práci. Dali mi stůl v kabinetě, klíče a taky podepsat nějaký papíry. Rozvrh, pracovní řád, osnovy... Byl jsem zaměstnaněj.

Normálně jsem se bál, že nic nevím a neumím, že jsem do té školy a na praxe chodil zbytečně, že se na to nehodím a tak. Normální depka. Strach. A P# byla ve Francii a já to všechno neměl komu říct, protože rodičům se takový věci neříkají. Stejně to asi nejde. Komu se ale vůbec takový věci říkají? Není lepší mlčet? Najednou byl ten první tejden v háji a přišel první školní den, přišli studenti, bylo jich hrozně moc, a protože jsem samozřejmě nebyl třídní, jen jsem se koukal a připravoval jsem se na to, že další den už půjdu do tříd a budu jim říkat, kdo jsem, jak jsem se tady ocitl a že se spolu budeme učit... Bylo mi z toho zle a klepaly se mi ruce. Ani hrát jsem nemohl – a to nemluví o tom, že se mi ani nechtělo.

Přijít před třídu, kde je 30 naprosto neznámejch lidí, a něco jim říkat, to je soda. Ale trochu jsem to znal z praxí, jenže tam je jasný, že když to nepůjde, můžu na to kašlat, když za tejden nebo dva už tam nebudu a že mi tu praxi tak jako tak někdo potvrdí. Tady to vypadalo na delší dobu a potvrdit mi nemuseli vůbec nic. Nesměl jsem to zvorat a snad jsem to zvládl. Dívali se na mě zvláštně, ale ty

další dny už to šlo líp. Ptali se mě, jestli si z nich náhodou nedělám srandu, že takovýho učitele ještě nikdy neviděli. Pořád se někdo na něco ptal, holky třeba na to, jestli jsem ženatej... Byl jsem z toho dne vždycky večer úplně hotovej, dělal přípravy a škola mi zabrala nejmíň 16 hodin denně. Snad jsem ani moc nespal. Člověk si zvykne na všechno. Zvykl jsem si na školu, a když jsem se tam trochu domestikoval, začalo mě to i bavit. Vlastně mě to bavilo od začátku, ale pořád to přebíjel ten strach a vědomí, že nesmím nic zkazit. Že nesmím říct nic, co pak nesplním. Slíbil jsem si, že když nebudu vědět, řeknu, že nevím a že nebudu dělat machra. Brali mě. Nejvíc 2 třídy prváků, který začaly stejně jako já. Byla to výhoda pro obě strany, protože oni nic nevěděli a já taky ne. Kolegové mi nabízeli tykání. Ze začátku jen pár, ale později už víc. Cítil jsem se součástí něčeho velkého. Tolik lidí! A já mezi nima, samotář, extrovert z donucení a cvok.

Nebylo to jednoduché. Málokterá věc je v životě jednoduchá. Kolegové se na Michala chodili tu nenápadně, tu zcela otevřeně podívat – chtěli vidět, jak vypadá a jak působí učitel s vlasy do půl zad (!). Někteří byli přátelští, jiní komisní, další divní... jak to tak mezi lidmi bývá. Právě tam a tehdy se začala rodit Michalova „teorie konstantního procenta blbců v jakékoli společnosti“. Se studenty to bylo stejné. Nelze mít rád všechny. Nelze se zavděčit všem. A tak dále.

P# přijela a začala zase s tou svou školou, chodila se spolužáky do hospody, ale tam já už jít nechtěl, protože jsme si moc do oka nepadli. Neměl jsem je rád. Jich bylo víc, takže na mě zvyška srali. Stejně se mnou mluvili jen proto, že jsem byl „ten od Petry“. To na nějaký přátelství stejně moc není a hlavně o něj ani jedna strana nestála. P# se moc nestarala o mojí práci, a přitom já jí toho chtěl tolik vykládat. Nešlo to. Nikdy se mě na nic neptala. Mrzelo mě to, ale nedalo se nic dělat. Ona měla dojem, asi pod vlivem svejch rodičů a známých, že je to nějaká podřadná práce. Možná neměla ten dojem, na to byla přece moc chytrá, ale někdy se tak chovala – a to mě štvalo ještě víc.

Vídali jsme se hodně, ale bývali jsme unavení, každý z té svojí školy. Byli jsme v kině, na víně, chodil jsem hrát a P# poslouchat. Měli jsme novýho basistu, Lukáše. To byl chlapík, kterej měl pořád ke všemu komentáře a mnoha lidem lezl na nervy, ale protože chtěl hrát a neměl moc s kým, nám s Martinem dával pokoj. Hlavně mě nechával žít, protože jsem vždycky věděl, co říct. A navíc nás taky bral jako náramný umělce... Ale hlavně – stali se z nás kamarádi a dneska je možná Lukáš můj jedinej opravdovej kamarád. Teda asi, neptal jsem se ho na to (radši). Basa tvrdí muziku a tak, jak to hrálo zrovna tehdy, nám to nefungovalo už nikdy potom. Jenže není všem dnům konec. Dokud se zpívá, ještě se neumřelo, ne?

Byl čas něco nahrát. Dali jsme si název „Trijo“ a hráli všude možně, dokonce i po hospodách, i když to jsme dřív moc nedělali. Název byl můj, písničky taky. S basou to šlo, basa budila větší respekt než jen dvě kytary. Tři lidi jsou taky víc než dva. Lukáš si nikdy z ničeho nedělal hlavu

(vlastně to tak vypadalo, protože později při hodně otevřených hovorech kdesi nad pivem se přiznal, že má vždycky trému), byl to – vlastně je – fakt šoumen a ranař. Přitom neustále říkal, jak nic neumí. Uměl. Měli jsme nazkoušeno, já měl nové písničky a na podzim, když byly prázdniny, jsme to všechno nahráli. Sami, na půjčených mašinách, u Martina doma. Znělo to jako nikdy. Byl jsem na nás hrdej, fakt. I na sebe. Teď už to nebyla jen kazeta, ale i CD a jmenovalo se to „Na počest bláznů“. Na naši počest. Nebo aspoň na tu moji.

Na počest bláznů

Po okrajích noci
našlapuje tma
Ta tma se houpe v bocích
a černý vlasy má
Už se známe, známe
- náhodou

Všechno jednou skončí
co tak hezky začíná
Do neznáma vkročím
a snad jen ty jediná
Ty mi zbýváš, zbýváš
z těch let

Tak se mi směj
že zas slyším trávu růst
a na obličej
dlaně položit mi zkus
Třeba povídej a zpívej
Než ty smutky odplavou
Ta tma voní ... Vltavou ...

Vidím světla v dálce
To jak ujíždí mi vlak
Vši silou drž mi palce
a sobě zrovna tak
Času máme, máme
o den míň

Na počest všech bláznů
pusť mi gramofon
Pusť Nedvědy a Beatles
a vyber jeden tón
Jenom jeden, jeden
ale náš

Taky jsem se zapojil do studentskýho klubu, kterej vedli moji kolegové. Spíš jsem tam „byl zapojen“, protože se nikdy nikam necpu. Přišli za mnou, ne já za nima. Všichni si tam tykali, i se studenty. Nevadilo mi to a musím říct, že mi to asi dost pomohlo, protože jsem hned v prvních dnech zjistil jeden problém: pro studenty jsem byl moc starej, aby se mnou nějak kamarádili, zatímco pro kolegy jsem byl moc mladej. Všem bylo 40 a víc – a mně 24 a nikdo z mé generace ve škole nebyl. Klub tohle nějak mimochodem překonal a ten problém, pokud někdy problémem byl, zmizel. Aspoň trochu. Jinak bych asi musel zmizet já.

P#2 přišel s takovou vizionářskou myšlenkou, že budeme na internetu vydávat články o focení, že to určitě budou lidi číst. Znělo to dobře! Někde bude někdo něco číst a pod tím budu podepsanej já. Když mi nic nevychází tiskem, tak tohle je tomu asi nejpodobnější – typická motivace autora, kterej si myslí, že je zneuznaněj, ale pravda je taková, že o něm nikdo neví, takže uznání nebo neuznání jsou kategorie naprosto zbytečný.

Tehdy jsem internet viděl asi prvně, moc lidí ho tehdy ještě neovládalo. A taky jsem neměl počítač, ale Pavel prohlásil, že to nevadí, ať to píšu na stroji a oni že to přepíšou. Na stroji jsem uměl psát dobře – ani nevím, proč jsem to ale nepsal u P# na počítači. Začal jsem psát články. První byl o tom, jak si nejlíp vybrat foťák v bazaru. Nebyl špatnej, aspoň mně tak nepřipadal. A tehdy jsme ani P#2 ani já netušili, kam se až s tímhle novým médiem dostaneme. Kdybysme to tušili, asi bysme byli dost na větvi. Petra to nekomentovala, pro ní to asi byla další věc, kterou budu dělat, když ona bude ve škole, a tím to zhaslo. Mrzelo mě to, protože se k tomu stavěla tak, jako že dělám samý zbytečný nesmysly... Ale co už s tím člověk nadělá, koneckonců mě zas moc nezajímaly její školní problémy, protože jsem měl neustále dojem, že všichni medicí o škole v jednom kuse mluví proto, aby mohli nevzdělaným zabeďněncům (jako jsem třeba já) dávat najevo, že jsou něco víc než my, obyčejný blbci. A šlo jim to. Cejtil jsem se tak, jak oni chtěli. Jedna nula pro medicínu.

Taky jsme s klukama hráli ve škole, na nějaký slávě, co se jí sice říká *vánoční besídka*, ale s ní to má společnej jen ten čas konání. Zahráli jsme skvěle. Byl jsem poprvý před velkým publikem, kde mě znali úplně všichni, byla to takříkajíc domácí scéna. Škola. Na koncertě vždycky byli aspoň nějaký lidi, který nevěděli, co jsem nebo jsme zač. Ale tady ne, protože jsem byl školní exot. Profesor s hárem a kytarou. Ani teď to není úplně běžný, natož tehdy. Blížily se Vánoce a my z toho úspěchu byli docela naměkko. Hlavně Lukáš, kterej byl z těch krásnejch holek, který se s ním po vystoupení bavily, úplně hotovej. Vlastně Martin taky. Já jsem byl v práci.

Tři čtvrtě na září

Proplouval tmou v toulavý lodi
Sám sobě lhal že bez bot se brodí líp
Po krk v náhodách
a tajemném mlčení ryb

Kde pořád brát ta správná slova
Roztrhat list a začínat znova psát
Je mu šestnáct pryč
a cítí se na padesát

Básničkou
zaplatí za novej den
Je v ní náhodou ta chuť
příběhů co končí svítáním
Smutkem a svítáním...

**Poprvé sám s tajemstvím světů
na dosah měl tu prchavou větu vět
kterou nesmí říct
a může jí nedomyslet**

**Z krku jí sňal znamení Panny
Na dlani hřál nepoznaný ráj
Tři čtvrtě na září
A pokojem zavoněl máj**

Utíkal první školní rok, co jsem učil. Utíkal docela rychle. A vždycky, když někde něco vychází, se jinde něco jiného podělá. Tak to je, asi aby se udržela rovnováha. Jenže někdy je ta rovnováha sakra draze zaplacená. A zase – jako vždycky – jsem si to uvědomil až po čase, kdy se s tím nedalo už vůbec nic dělat. Chybama se člověk učí, jenže už se k tomu nedodává, že je to na nic, protože nikdy se už neopakuje stejná situace. Takže starý chyby neopakujeme, ale děláme nový. Nevím, na to je takový „učení“ vůbec dobrý. Konec filosofie, stejně je to na houby.

S P# jsme se hádali o různých nesmysly, třeba o film, na kterým jsme byli v kině. Podle mě byl debilní, i když dostal nějaký ceny. Podle ní byl super, protože dostal nějaký ceny. Ale problém byl jinde. Problém je ostatně vždycky jinde, ne? Vytýkala mi to, co jsem já dřív vytýkal jí – že nemluví o ničem jiném než o škole. Možná to tak bylo, docela jsem to žral. Mluvil jsem o tom o 106. Jenže to taky nebylo to hlavní. To hlavní bylo, že jsme byli každé už jinde, a i když třeba spolu, byli jsme jen vedle sebe. Ani o Vánocích jsme spolu nebyli, protože byla zase někde s rodičema na lyžích. Vždycky o Vánocích byla pryč. Měl jsem pořád pocit, že rodiče jí vymlouvali chození se mnou, ale asi se pletu, protože v létě v Paříži byli fajn – jestli to teda nebyla role příjemnejch hostitelů. Každopádně od návratu z Paříže jsme byli s P# na takový šikmý ploše, která se v zimě změnila v dost rychlejší pád. Asi náledí nebo co. Nikdy jsme nemluvili o společný budoucnosti, a když jsme o ní konečně mluvit začali, už nás žádná nečekala. Velká poezie mívá prozaický konce...

Byl únor. Měli jsme jet do Roztok na víno, ale ujel nám autobus a pak i vlak, tak jsme se dohodli, že půjdeme na Brusku aspoň na pivo. Venku bylo hnusně, psa by nevyhnal, lilo a byla taková ta ohavná pražská zima, všude bordel a špína... V tramvaji, když jsme jeli na Hradčanskou, vůbec nemluvila. Sedli jsme si v hospodě, dal jsem si pivo a polívku a ona začala zčistajasna mluvit o tom, že si dáme pauzu a tak. Urazilo mě to, ta pauza. Ptal jsem se, jestli má někoho jiného (kdo by se nezeptal, ne?) a jestli si myslí, že mě odstaví, někde se vyblbne a pak se vrátí, když to nevyjde. Řek jsem taky, že jestli konec, pak teda úplně, žádnou pauzu, že na pauzu seru. Dost rychle souhlasila, asi věděla, že to řeknu, koneckonců mě znala asi nejlíp ze všech. Říkala, že jsem jí vždycky motivoval k nějakým vyšším cílům a že teď žádný nemám. Měl jsem chuť si aspoň chvíli odpočívat, chodit do práce, nestudovat, prostě žít po tom dlouhým studiu taky něčím jiným než životními cílema. Nová práce mi docela dávala zabrat, fakt to není zrovna sranda... Hrál jsem a psal, všechno jako dřív, navíc přibyly články na internetu... tak jaký pořád cíle? Přece jsem toho dělal a chtěl hodně...

Jenže to je stejně nepřenositelná zkušenost jako všechny ostatní. Nemělo to ani cenu, ona mi nechtěla nic vysvětlovat a já to nemohl pochopit, ona nechtěla poslouchat, co jsem jí vysvětloval, i když jsem se snažil, protože na tom záviselo hodně. Vlastně ne, už to bylo jedno. Kontumační prohra 1000 : 0. Šli jsme domů. Před hospodou jsme se v tom dešti dali každé na jinou stranu a já šel z Dejvic pěšky. Byl jsem úplně promoklej a taky jsem brečel, jenže to jsem v tom dešti věděl jen já. Věděl jsem, že to přijde, ale bylo to stejné, jako když doktoři řeknou, že vám umře někdo blízký: myslíte si, že jste na to připravený a pak vás ten konec stejně zasáhne jak blesk z čistého nebe. Dokonce jsem pak ani nebyl nemocnej, protože jsem měl už nemocnou duši – a tak tělo bylo solidární a v tom hnusným dešti ani nenastydlo, ani nedostalo zápal plic, prostě nic. Stačilo, že jsem umíral psychicky.

Další dny jsem chodil po Praze a koupil si nějaký céděčka, abych vůbec vyvíjel nějakou činnost. Samozřejmě jsem musel do práce a to byla taky docela terapie. Nemohl jsem se tvářit před studentama, jako by byl konec světa. Ostatně ani nebyl. Nechtěl jsem, aby to na mně někdo poznal, a dařilo se to. Vlastně o mně tam málokdo něco věděl, byl jsem tam chvíli. Hrál jsem tu hru a bylo to těžký, jenže „co tě nezabije, to tě posílí“, tak mě to sice vyčerpávalo a byl jsem permanentně v depresi, ale šlo to. Dokonce i rodiče to poznali až asi za měsíc. Byli zvyklí, že P# často někam odjížděla, takže jim nepřišlo nic divného na tom, že jí dlouho neviděli. A já P# pak viděl až asi za půl roku a to zrovna žila s nějakým starým chlapem ve věku svého táty. Vždycky byla fixovaná na lidi jeho věku, připadali jí nějaký lepší, zkušenější a zajímaví. Já jsem je vždycky bral prostě jako starý chlapy. Nevím, co v tom bylo, ale už to nebyla moje věc.

Tahle story měla zajímavou dohru. Asi tejdén po naší návštěvě Brusky tam chtěl jít Martin s Magdou na večeři. Říkal jsem mu, i když ze srandy, ať tam nechodí, že je to zakletý místo. Šli tam. A druhý den mi volal, že se s ním tam Magda taky rozešla. Určitě holky nebyly domluvený, protože se spolu nijak moc nebavily, jen tak se potkávaly při našem hraní. Bylo to ale fakt zajímavý.

„Já ti to říkal, že tam nemáte chodit!“ pravil jsem. Co jsem měl a mohl vůbec říct? Byli jsme opuštěný a nějak nevěděli, co s tím. Bylo to prostě všechno k velikému, opravdu velikému hovnu.

A Martin na tom bylo možná ještě hůř, protože on s Magdou o budoucnosti mluvil a počítal s tím, že budou spolu. Já – i když to zní divně – jsem nějak podvědomě tušil, i když bych si to během toho vztahu nepřiznal, že to se mnou a P# tak jednoduchý nebude. No a nebylo. Můj prostor i bezpečnej „pohyb v kruhu“, jak jsem si říkal, byly v prdeli. Já taky.

Nevím, co bych jakožto vypravěč řekl. Snad že tak to chodí. Že se s tím musí počítat. Že život jde dál. Ale Michal i Martin by mi vynadali, že jsou to jen řeči a že bych to – být na jejich místě – viděl

*jinak. Hádal bych se s nimi, že s jedním člověkem život ani svět nestojí a nepadá. Poslali by mě někam.
A měli by pravdu.*

Jako hodinář

Trochu s někým
Trochu sám
Tak si týdny počítám
uprostřed mládí
- nebo říkej tomu jak chceš
Fakt je že stárnu

Je to výlet
na vlastní pěst
Když tě nemá kdo a nechce vést
Trochu moc náhod
Až bych málem věřil že bůh
všechno to řídí

Závrat dávných plánů
dávno mám už za sebou
Jenom řeči mi jdou
líp než dřív
Náhodou

K čemu slova
když jsem v sobě sám
když sám sebe poslouchám
Asi jsem blázen
Tak mi promiň že vůbec jsem
Že cestu ti křížím

Jako hodinář
co nemá čas
noční telefon když ztratí hlas
sám sebe ztrácím
Je tu naděje že budu to já
Jestli se vrátím...?